

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Пенка Пенева Стефанова – Пеева д.м.

Член на Научно жури, назначено със Заповед № РД-26-2481/13.10.2021 г. на Изпълнителния Директор на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт по Професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност „Детска хирургия“, обявен в ДВ, бр.61 от 23.07. 2021 г.

Биографични данни:

Доц. д-р Христо Шивачев, д.м. е роден на 08.09.1969 г. Завършва медицина през 1995 г. в МУ-София. Започва работа в 26-та поликлиника гр. София като дежурен терапевт. От 1997 г. е назначен като ординатор към Отделение по детска гръдна хирургия, Втора детска хирургична клиника, Секция по детска хирургия, „Н.И.Пирогов“, където работи и досега. През 2011 г. защитава научна степен „Доктор“ по Детска хирургия, а през 2012 г. - академична длъжност „Доцент“. От 2014 до 2017 г. е Началник на Отделение по детска гръдна хирургия. От 2017 г. до сега е Началник Клиника по детска хирургия.

Професионални квалификации:

През 2004 г. придобива специалност по „Хирургия“, през 2012 г. - специалност по „Детска хирургия“, през 2021 г. - специалност по „Гръдна хирургия“. Допълнителни квалификации: Видео-торакоскопска хирургия, Лапароскопска хирургия, Бронхология 1-во и 2-ро ниво, Конвенционална гастроинтестинална ендоскопия 1 ниво. Проведени специализации във Виена, Неапол, Генуа.

Член е на :

Български Лекарски Съюз – зам. председател

Българско Хирургическо Дружество

Българско Научно дружество по Детска хирургия

European Union of Pediatric Surgery

World Association of Pediatric Surgery

Учебно-преподавателска дейност:

Доц. Шивачев има както сериозна аудиторна и извънаудиторна заетост със специализанти, студенти и докторанти, така и като ръководител на индивидуални обучения – модули от програма за специализация по „Хирургия“ и „Детска хирургия“ и широка учебно-методическа и изследователска дейност /данните са отразени в предоставената справка за научно-преподавателската дейност на кандидата/. Участва активно в семестриалните изпити по обща и детска хирургия. Съавтор е на изготвения

проект за стандарт по Детска хирургия, както и на националния консенсус за лечение на перитонита.

Доц. д-р Христо Шивачев, дм представя справка за хорариум за преподавателска дейност, от която е видно, че за последните три години има над 100 преподавателски часа, работа като член на комисии, включително и като председател на комисията за държавен изпит по специалност „Детска хирургия“, той е зам. главен редактор на сп. „Спешна медицина“. Авторът има шест докторанти. Двама от тях са защитили дисертационния си труд, първият през 2018 г., а вторият през 2020 г. Един докторант е отчислен с право на защита, която предстои през май месец 2022 г., а останалите трима са пред завършване на дисертационните си трудове.

Академична и научна дейност:

Наукометричните показатели на доц. д-р Христо Шивачев са в съответствие с изисквания, приети от Научния съвет на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД – гр. София и отразени в (Приложение 1) от Правилника за развитие на академичния състав.

Оценка на научно-изследователската дейност

Представени са една монография, 52 публикации и 86 научни съобщения, които са разпределени както следва:

- 20 статии в списания, реферирани в световни бази данни Scopus и Web of Science;
- 32 статии, публикувани в списания, реферирани в Националния референтен списък;
- 86 доклади в научни форуми

Монографичният труд е на тема „ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ПАРАПНЕВМОТИЧНИТЕ ПЛЕВРО-ПУЛМОНАЛНИ УСЛОЖНЕНИЯ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ“. Написан е на 186 страници и разглежда развитието на усложненията при пневмония, придобита в обществото в детската възраст. Представени са внедрените от автора миниинвазивни оперативни техники и интервенционална бронхоскопия, използвани за лечението на парапневмоничните усложнения. Представен е разработен алгоритъм за диагностика и лечение на белодробните и плеврални усложнения. Изложени са резултатите от приложението на алгоритъма и са съпоставени с предходния период, като се отчита намаляване на необходимостта от белодробна резекция от 100 до 8%, намаляване на оперативните процедури, намаляване на болничния престой и по бързо възстановяване на пациентите.

Представеният материал, който е обобщение на професионалният опит на доц. Шивачев е изключително полезен за хирурзи, педиатри и ОПЛ в сложните и отговорни проблеми на спешната хирургия в детската възраст.

Научната продукция на доц. Шивачев е достатъчна по обем и качество за участие в конкурса. Тя надвишава изискуемите и заложили точки както в Националните минимални критерии, така и в тези приети от Научния съвет на Болницата по следния начин:

Група от показатели	Съдържание	Професор Изискуеми според минималните национални изисквания	Професор Налични според минималните национални изисквания	Професор Налични според изискванията на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов” ЕАД
А	Показател 1	50	50	50
Б	Показател 2	-	-	-
В	Сума от показателите 2, 3 и 4	100	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	364,35	1500
Д	Сума от показателите от 10 до 12	100	525	525
Е	Сума от показателите от 13 до края	100	500	500
Ж	Показател 23	10		
	или IF	>10	33,3	33,3

Разпределение според място на автора

Публикации			Научни съобщения		Общо	
	Брой	%	Брой	%	Брой	%
<i>Самостоятелни</i>			6	6.98	6	4.55
<i>Първи автор</i>	9	18.00	22	25.58	30	22.73
<i>Втори автор</i>	19	38.00	28	32.56	47	35.60
<i>Трети и следващ автор</i>	22	44.00	30	34.88	49	37.12
Всичко	50	100.00	86	100.00	132	100.00

Представени са за рецензия 52 статии в наши и чужди списания, като 23 са на английски език. Прилагат се 83 научни съобщения на български и чуждестранни форуми, от които 9 са на английски език. Приложена е една самостоятелна монография, участие в един учебник и в едно ръководство. Според официалната справка има 15 цитирания в реферирани чуждестранни издания и 30 цитирания в български източници, реферирани в Национален референтен списък. Общият импакт фактор е 33.3.

Доц. Шивачев е професионално подготвен хирург с широк диапазон от практически умения и възможности с подчертан интерес към тежката хирургия, спешната хирургия, торакалната хирургия, хирургията на новороденото, детската онкология както и използването на новите информационни технологии в областта на медицината и преподавателската практика. Не случайно от 2017 година доц. Шивачев е началника на Клиниката по детска хирургия – УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“. Повишаването на оперативната дейност и нарастването на авторитета на тази клиника както в страната, така и в чужбина, е неоспорим факт. Тази широка практическа дейност му позволява да осъществи своите широки научни интереси, които от своя страна намират отражение в тематиката на научните му разработки. Научната му дейност през изминалите години засяга всички основни направления на детската хирургия.

По отношение на разпределението на трудовете по теми:

В областта на ТОРАКАЛНАТА ХИРУРГИЯ, където доц. Шивачев е водещ в страната, трудовете за разпределени както следва - представени са съвместно разработените протоколи на поведение със специалисти по майчино- фетално здраве и неонатология по отношение на пренатална диагностика, фетална хирургия, проследяване и определяне на срока на оперативната намеса при вродена аденоматозна малформация и вродения лобарен емфизем (20,14,16). Представените трудове имат сериозен мултидисциплинарен принос в неонаталната хирургия и са първи по рода си в страната ни. За пръв път в България е въведено торакоскопското лечение на вродените плеврални були, усложнени със спонтанен пневмоторакс (4, 10).

Професионално са разгледани и възпалителните заболявания на белия дроб и тяхното оперативно лечение. За пръв път в България е въведена и описана видео-

асистираната торакоскопска хирургия (BATX) при парапневмоничните плеврални усложнения в детската възраст (2, 5, 8, 25, 27, 34, 35, 37, 38).

Проблемът заема по голяма част от научните публикации и съобщения. Разработена и въведена от автора е торакоскопската санация на плевралните усложнения и е предложено поведение при белодробни усложнения и въвеждане на интервенционалната бронхоскопия при следоперативните бронхо- плеврални фистули. Този метод представлява сериозен принос в лечението на тези заболявания в детската възраст (6, 35).

Разработеният и внедрен нов подход в диагностиката на ПППУ, както и изграденият цялостен диагностично- лечебен алгоритъм, позволяват намаляване на необходимостта от белодробна резекция от 100 до 8%. Това е много съществен практически принос в областта на детската торакална хирургия (9, 11, 12, 23).

Публикуваната монография за диагностиката и лечението на придобитите заболявания на белите дробове и плеврата е първа по рода си в нашата специализирана литература.

Представените ехинококови кисти с белодробна и коремна локализация, използваните хирургични методи, усложненията и постигнатите резултати допълват знанията за този род паразитози в детската възраст.

Представен е опита при лечението на чужди тела в дихателните пътища и хранопровода. Разгледаните различни усложнения, както и поведението при тях, ранните и късни резултати са с практически принос.

За пръв път в България е въведено ендоскопско третиране на вродени и придобити стенози на трахеята и бронхите при деца. Представени са резултати от оперативното и ендоскопско лечение на тази патология. (21, 22, 32, 39, 46, 48, 49) Този опит допринася за добро осветляване на проблема в областта на детското здраве.

Значителна част от трудовете на доц. Шивачев са в областта на лечението на вродените и придобити заболявания на диафрагмата в детска възраст. Представя се опит и протокол на поведение, обхващащ пренатална диагноза, фетална хирургия, както и подготовката и оперативното лечение на подобни пациенти. Обсъждат се получените резултати и преживяемост (1, 18, 20, 29, 30, 31, 40, 47).

За пръв път в България е въведена торакоскопска пликация на диафрагмата при релаксация (40). От практическо значение са предложените индикации за оперативно лечение, методиката, както и ранните и късни резултати от приложеното лечение.

Интересът на доц. Шивачев към вродените заболявания на гръдния кош е траен и сериозен. Той има значителен опит и наблюдение към проблемите на вродените деформации на гръдния кош и изгражда тактика за оперативното им лечение (15).

Под ръководството на доц. Шивачев за пръв път в България е разработена и внедрена миниинвазивната техника на Nuss при деца с пектус екскаватум. Въведеният протокол на поведение при различните деформитети на гръдната стена обособи Детската хирургия в гр. София като национален център за лечение на този род вродени аномалии.

Представеният голям опит на клиниката като основно звено в лечението на вродени и придобити заболявания на хранопровода я определя като национален център. Разгледани са многостранните аспекти при вродените трахео-езофагеални фистули и атрезии на хранопровода. Подробно са представени приложените лечебни методи и постигнатите резултати. Описан е подходът на поведение при придобитите трахео-езофагеални фистули и са споделени постигнатите резултати (21, 27,35,51). Този опит е споделен с цел да се информират колегите, работещи в областта на педиатрията и хирургията.

В исторически мащаб проблемът за диагностиката и лечението на корозивните изгаряния на хранопровода се разработва в клиниката още от 1970 година и има подчертана приемственост. Описан и доразвит е алгоритъм на поведение при корозивните езофагити в острият и хроничния период, обсъждат се приложените методи и постигнатите резултати. Подробно са отразени както поведението, така и резултатите при вродените и придобити стриктури на хранопровода. Много добър анализ е направен въз основа на големия опит на клиниката в прилагането на различни пластично-реконструктивните операции с дебело черво и стомах, както и късните резултати от тях. Споделените научни и постооперативни резултати са сериозен принос в световния опит по проблема. (12,17,46)

Разгледани са основните проблеми в диагностиката и лечението на ГЕРБ. Въведеният в практиката алгоритъм включва образно изследване, фиброоптична езофаго-гастроскопия с прицелни биопсии, сондова рН-метрия. Представят се основните пуктове при вземането на решение за оперативно лечение. Сериозен принос по проблема има и доц. Шивачев, който въвежда лапароскопската фундопликация в детската възраст с постигнатите много добри резултати.

Доц. Шивачев обсъжда приложението на видео-асистираната тораскопска хирургия при лечението на доброкачествените заболявания на медиастина, спира се на ранните и късни резултати от приложение на това съвременно лечение (8,33). Авторът въвежда тораскопската оценка при биопсия на първичните туморни лезии в медиастина, като се спира на ефективността на метода и получените резултати. Разработеният и въведен от автора протокол на поведение и стадиране на туморите в детската възраст позволява да се определи лечебната тактика (7,13,52).

Независимо, че основните интереси и съществени приноси в научните разработки на доц. Шивачев са в областта на торакалната детска хирургия, където той е водещ хирург от национална величина, той има и съществени приноси в областта на коремната и общата детска хирургия. Една от основните области на неговите научни търсения е спешната хирургия – тези научни трудове са разностранни и многопластови, следват практическата дейност на детската хирургия (3, 19,26,41,42,44,45).

В областта на спешната детска хирургия са представени пациенти с неонатален илеус и перитонит при които са разгледани използваните хирургични методи на лечение и са представени получените резултати от лечението (26).

Споделена е въведената от автора лапароскопска оперативна техника при лечение на остър апендицит и перитонит в детската възраст (24). Обсъждат се резултатите от лечението и е предложен алгоритъм на поведение. Този алгоритъм има съществен принос в детската лапароскопска хирургия. Доц. Шивачев подчертава

важността от познаването на проблемите на острия корем в детската възраст, както и необходимостта от познаване на спешните състояния.

Авторът въвежда в ежедневната практика съвременната лапароскопска методика за диагностициране и хирургично манипулиране на абдоминалния непалпируем тестис като част от общата хирургична методика при крипторхизъм (28, 43).

Сериозни са научните търсения на доц. Шивачев в областта на детската онкология. Подчертава се необходимостта от мултидисциплинарен подход при лечението на туморите в детската възраст. Представена е въведената от автора лапароскопска оценка и биопсия на първични туморни лезии – както доброкачествени, така и злокачествени в детската възраст. Разработен е и въведен протокол на поведение и стадиране на абдоминалните тумори в детската възраст и определяне на лечебната тактика.

В рубриката „Вария“ са отразени общо хирургическите проблеми. Представен е големият опит в лечението на пермагнети лимфохемангиоми на шията и медиастинома в новороденска и детска възраст. Разгледани са предизвикателствата в диагностиката и лечението на тези вродени аномалии. Представен е и опита на клиниката при лечението на деца с белодробна и чревна форма на инфекция от COVID-19 (50).

Цялата научна продукция на доц. Шивачев носи своя приносен характер и има определено значение за развитие на детската хирургия в страната ни. Научните трудове изпъкват особено в тежката гръдна хирургия. В редица сериозни научни трудове той представя своя опит и опита на клиниката в която работи. Част от научните му трудове дискутират начините за диагностика, видовете хирургическо лечение, следоперативните усложнения и борбата с тях. Предвид сериозният обем и срок на наблюдение и отчетените резултати имат огромно значение за изработването на алгоритми, правила и стил на поведение. Тези правила допринасят за изграждане на фундамент върху които ще се градят знанията на следващите поколения хирурзи.

Съгласна съм с предложените приноси.

Приноси с приложен характер :

- Въведена е и разработена интервенционална бронхоскопия в детската възраст.
- Въведена и разработена в практиката е VATX при парапневмоничните плевро-пулмонални усложнения в детската възраст.
- Въведена и разработена е VATX и лапароскопията при туморите в детската възраст.
- Въведена и внедрена VATX при вродените заболявания на медиастинома и диафрагмата.
- Въведени и внедрени са лапароскопските методи при остър апендисит и торзия на яйчника в детска възраст.
- Въведени и внедрени са лапароскопските методи при хиатална херния и пластично заместване на хранопровода в детската възраст.
- Въведени и внедрени са миниинвазивните техники при корекция на деформации на гръдния кош.
- Въведени и внедрени са лапароскопските методи в лечението на крипторхизма в детската възраст

Приноси с научно- теоретичен характер:

- Разработен и внедрен е цялостен протокол за диагностика и поведение при параневмоничните плевро- пулмонални усложнения в детската възраст.
- Разработен и внедрен в практиката е протокол за диагностика, проследяване и лечение при вродени заболявания на белия дроб.
- Въведен и разработен е протокол за диагностика, лечение и стадиране на туморите в детската възраст.
- Въведен и разработен е протокол на поведение при вродените деформитети на гръдния кош.
- Въведен и разработен е протокол на поведение при недесцендирал непалпируем тестис в детската възраст.

Благодарение на своя труд и своите научни трудове доц. Шивачев е познат в нашите и международните хирургични среди. Той има сертификат за 59 цитирания от които 29 в чужбина и 30 у нас. Общият ИФ на доц. Шивачев е 33,3.

Доц. Шивачев е дългогодишен преподавател. Той води практически занятия и лекции по детска хирургия на студенти, специализанти и докторанти. Доц. Шивачев е уважаван и високо образован колега, той е член на престижни научни организации. Освен споменатите качества на доц. Шивачев като учен, практикуващ хирург, преподавател и обществено ангажиран колега, той има редица чисто човешки достойнства. Той е възпитан, интелигентен и коректен. Той е уважаван, разбиращ и пазещ традициите на университетските структури преподавател. Той е съпричастен и отговорен колега в ежедневието. Доц. Шивачев е отговорен и уважаван от обществото човек, честен и достоен учен и колега. Той обича децата, разбира ги и умее да работи с тях. Той е можещ и достоен човек и хирург.

Заклучение:

От направения анализ и оценка на представените материали по конкурса може да се обобщи, че кандидатът отговаря на задължителните условия и задължителните количествени критерии и научно-метрични показатели за заемане на академичната длъжност „Професор”.

Кандидатът е с доказани професионални и академични качества.

Поради изложените причини, убедено давам положителна оценка и предлагам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват положително за избирането на доц. д-р Христо Иванов Шивачев, дм на академична длъжност „Професор" по научната специалност „Детска хирургия" за нуждите на Клиниката по детска хирургия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов" ЕАД.

Дата:
12.11.21 г.

Гр. София

Подпис.....